

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

I tjeneste for Norge – med bosted i Ås kommune

Ås kommune ønsker med denne planen å etablere en politikk på veteranfeltet. En kommunal veteranplan skal bidra til å etablere og gjennomføre en systematisk oppfølging av veteraner og deres familie, samt gi heder og annerkjennelse til alle veteraner.

Norge har over flere tiår deltatt i ulike militære operasjoner i krigs- og konfliktområder i andre land, og mange tusen norske kvinner og menn har erfaring fra slik innsats. Staten har de senere årene utviklet og systematisert sin politikk overfor disse mannskapene, gjennom planer vedtatt på Stortinget. Veteraner er en viktig ressurs for det norske samfunnet, samt viktige bidragsytere i arbeidsliv og lokalsamfunn. Overgangen fra Forsvarets ivaretagelse til det sivile samfunnet skal oppleves som helhetlig og sømløst. De fleste kommer styrket hjem fra internasjonale oppdrag, men de som trenger oppfølging skal få et godt tilbud. I dette ligger et overordnet prinsipp om at slik bistand skal gis av samfunnets ordinære helse-, omsorgs- og sosialtjenester. Dette stiller høye krav til de ovennevnte instansers fleksibilitet, veiledning, rådgivning og kompetanse.

Ås kommune hadde ved utarbeidelse av planen ca. 120 registrerte veteraner fra operasjoner etter 1978. De øvrige kommunene i Follo har tilsvarende tall. Det finnes flere forskjellige frivillige organisasjonene som jobber med veteranenes interesser og kår på tvers av kommunene. Et bærende prinsipp i forhold til ivaretagelse av veteraner i Ås er at vi skal samarbeide med disse organisasjonene der det er mulig og givende for veteranene. Ås kommune vil derfor være i fortløpende dialog med organisasjonene om tiltak og arrangementer, og støtte «Veteranhuset» i Drøbak som samlingspunkt for Follo veteraner.

En annen viktig forutsetning for et godt veteranarbeid er at kommunen har en veterankontakt. Veterankontakten skal sørge for at den enkelte kommer i kontakt med ansvarlige instanser i kommunen og eventuelt andre relevante instanser, i tillegg til å følge opp denne planen.

1. Heder og annerkjennelse

- Veteraner i Ås har de senere årene blitt invitert til markering på Oscarsborg på frigjørings- og veterandagen 8.mai. Arrangementet har vært et samarbeid mellom Kommandanten og ordførerne i Hurum og Follo. Det er ønskelig å videreføre dette samarbeidet.
- Alternativt etableres det et årlig arrangement for veteraner i kommunen med ordføreren som vertskap. Arrangementet avholdes på kveldstid i Kulturhuset. Hvis det er mulig bør veteranenes familie og pårørende inviteres.
- Kommunen kartlegger veteranmonumenter/minnesmerker, plassering av disse og tilrettelegger for at publikum kan stoppe opp og reflektere ved minnesmerkene.
- Spre kunnskap til befolkningen gjennom alle kommunes kanaler om kommunens tjenester og tiltak overfor veteraner og deres familier, herunder også markeringer.

2. Omsorg og oppfølging

- Det utnevnes en ansatt i Ås kommune som blir veterankontakt. Personen bør ha interesse for og kjennskap til veteranarbeid.
- Samarbeide med RVTs Øst (Regionalt ressurscenter for vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging) om å tilby gode meritterende kurs for leger og annet helsepersonell om traumer, med særlig fokus på krigsopplevelser.
- Traumekompetansen i de kommunale helsetjenestene økes gjennom kurs og veiledning.
- Gjennomføre kurs for NAV lokalt for å øke kompetansen om veteraner, deres erfaringer og utfordringer, samt rettigheter til erstatning. Kompetansemiljøet i NAV Elverum kan benyttes for å bidra til dette.

3. Ivaretagelse av familien

- Tiltakene under punkt 2: omsorg og oppfølging er også relevant for familiene.
- Det opprettes en kontaktperson ved PPS, ved NAV og ved barnevernstjenesten, med særlig ansvar for veteraner og deres familier.
- Gi opplæring til nøkkelpersonell i kommunen, koblet mot barn som lever med stress og belastninger, med særlig fokus på det å ha foreldre i krigssoner. I dette arbeidet kan ressurspersoner fra Forsvaret brukes, samt veteraner med relevant bakgrunn.

4. Utnyttelse av veteranenes kompetanse

- Ansatte med veteranbakgrunn kan være en viktig ressurs med tanke på kompetanse innen for eksempel beredskapsarbeid eller opplæringsaktiviteter. Det gjennomføres en undersøkelse for å kartlegge denne kompetansen.
- Skolene kan vurdere å benytte lokale veteraner i undervisningen, i forbindelse med FN-dagen eller der det vil passe med undervisningsplaner. Dette for å synliggjøre veteranenes bidrag i internasjonale operasjoner

Nyttige kontakter og linker

<https://forsvaret.no/tjeneste/veteraner>

Relevante kontaktpunkter drevet av Forsvaret og forsvarsrelaterte organisasjoner:

Administrativ foresatt avdeling: 800 89 520

Kan kontaktes 24 timer i døgnet. Soldatens og familiens primære kontaktpunkt under tjenesten og i 12 måneder etter hjemkomst. Kan kontaktes om veteranrelaterte spørsmål fra veteraner og deres familie.

Forsvarets åpne dør for veteraner: 800 85 000

Kontaktpunkt for råd og veiledning livet ut. Telefontid hverdager 08.00-15.00.

Kameratstøttetelefonen: 800 48 500

Kan kontaktes 24 timer i døgnet. På kameratstøttetelefonen kan du snakke anonymt med en veteran fra internasjonale operasjoner, og få svar fra et medmenneske og likemann. Driftes av Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner (NVIO).

Forsvarets grønne linje: 800 30 445

Forsvarets grønne linje er en gratis krisetelefon i samarbeid med Kirkens SOS. Personellet har taushetsplikt, samtidig som de har erfaring i å samtale om alt fra ensomhet til livskriser.

Forsvarets veteransenter: 62 82 01 00

Forsvarets veteransenter kan kontaktes for å bestille rom til opphold ved veteransenteret eller andre aktiviteter og tilbud som finnes på veteransenteret.

Veteranhuset Camp Oscarsborg 923 26 755

Veteranhuset er et møtested for veteraner, familie og venner. Åpent hver onsdag ettermiddag. Har også ulike arrangementer i løpet av året. Har egen side på facebook.